

ԹԻԻ 481 Է ՏԱՐԻ ՇՐՋԱՆ Ժ.

1875

10 ՄԱՅԻՍ ՇԱՐԱԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Երէկ իր Բ. նիստն քրաւ ի Ղալաթիա ի ներկայութեան 43 երեսփոխանաց :

Ըստ ներքին կանոնադրութեան առեանը բացուեցաւ և նախընթաց նիստի առեանադրութիւնը ընդունուեղէն ետքը՝ իւսկիւտարի Եէնիմահալլէի թաղէն և Կարնոյ ու Եւգոկիոյ դաւառներէն ընտրուած երեսփոխանները վաւերացան :

Յետոյ օրակարգին անցնելով ընտրուեցան

Ստեփան փաշա Ատենապետ	քուէ	29
Ռուսինեան Է. Գ. Կերատենապետ	»	23
Քրիստոստուր	»	20
Ալաճաճեան	» Ատենադպիր Ա.	31
Գարեգին	» Բ.	18
Մէրեէմբուլի	» Գ.	14
Ատեանը վերցաւ	15 օրէն դումորելու պայմանաւ :	

ՃՇՄԱՐՏԱՍԻՐՆ

Կը լսենք թէ՛ Հայ երիտասարդ մը կրօնափոխ ըլլալու նպատակաւ երբ յոյն քահանայի մը դիմեր է , քահանայն ըստ հնաւանդ սովորութեան երիտասարդին Կրօնաճիւղէն առաջարկեր է . սակայն երիտասարդը՝ անյեալ կիւրակէ աւուր Հայոց և Յունաց պատրիարքներուն մէջ տեղի ունեցած եղբայրական տեսակցութեան միջոցին , Յունաց Պատրիարքին « մի տէր , մի հաւատ , մի մկրտութիւն վայելէ երկու քոյր եկեղեցեաց » ճառը մէջ տեղը բերելով՝ դժկամակութիւն յայտնեց է : Ասոր վրայ Յոյն քահանայն երիտասարդին դառնալով « ինձի նայէ տղաս , « օտար մը՝ հաւատացեալ (Յոյն) ընելու հաւատարմութիւն , Կրօնաճիւղէն մեր եկեղեցւոյ անստատեղի օրէնքներէն մին է , եթէ տարին « միանգամ և մէկ ժամու չափ երկու պատրիարքաց մէջ սիրալիր ընդունելութիւններ

« կրլան , ուրիշ նպատակաւ չէ այլ միայն
« բեռն կերպով զիրար դրկելու և համուրե-
« լու համար է » կըսէ :

Չ'ենք զարմանար Յոյն քահանային ճշմար-
տախօսութեան վրայ , քանզի իմացած ըլլա-
լով Հայ երիտասարդին լի սիրահարութեան
համար կրօնափոխ լինելը՝ Գեորգի Բաղդէպէս
ընելիք պէտքէն բացէ ի բաց ստակ բրցնելու
ձեւ մը բռնեց է :

Կը դիտենք թէ , մինչև ցարդ Ազգ. Սահ-
մանադրութեան հնդեւտասաներորդ տարե-
դարձին համար և ո՛չ տեղէ մը ձայն կելլէ ,
մինչդեռ ուրիշ տարիներ կանխաւ մասնա-
ժողովներ կը կազմուէր , ուտելաց ու պա-
րերու ցանկեր կը պատրաստուէր , Հայադղի
կամ հայաւերնուադածուաց խմբեր կը կազ-
մուէր , շողենաւուց երթեւեկութեան կըր-
կին և կրկին ազգարարութիւններ կըլլուէր ,
հոս հոն տոմատներ կը ծախուէր , միով բա-
նիւ Սահմանադրատէր երիտասարդութեան
վրայ , եռանդ , խանդ և գործօնելութիւն
կը տեսնուէր :

Այս փորձը մեղիհաստատել կուտայ՝ Հա-
յոց Բաւշ պէս բռնկելը թողլով Զաւր-Բաշոյ
ըլլալը և պիտի տեսնենք որ առանց աղմկի
ամսոյս 24 ին պաշտ ազգարարութիւն մ'ընե-
լով 25 ին ալ տարեդարձի հանդէսը վայե-
լուչ կերպով պիտի կատարեն :

Փունջի մէջ կարթացինք թէ՛ Պիրմանիոյ
Թագաւորը անցեալները ուղեր է շաբաթա-
կան լրագիր մը հրատարակել տալ այն պայ-
մանաւ որ՝ 1. Խմբագիրը Պիրմաներէն և
Անգղիերէն լեզու միշտ չատագով կանգնի
Թագաւորին քաղաքական ընթացից , 2. Չը
հրատարակէ ամեն ինչ որ դժգոհութիւն կը
պատճառեն թագաւորին , 3. Այս պայմա-
նաց հակառակ վարելով Խմբագիրին՝ ի պատիժ
500 դաւադանի հարւած տրուի :

Փունջ զայս հրատարակելէ վերջը դիտո-
շութիւն ընելով կ'ըսէ թէ՛ « Այս երրորդ

« պայմանն է եղեր՝ խմբագիր չը գտնուելուն
« պատճառ , և կ'երեւի թէ գտնուելիք ալ
« չ'ունի » մինչև որ այս պայմանը չ'ընջուի :

Ի՞նչ է փունջ կը մտնայ Մասիսի խմբա-
գիրը . նա 25 տարիէ ի վեր խմբագրութեան
պաշտօն կը վարէ , միթէ օր մը , ժամ մը դա-
դարման դատապարտուած է : Մենք վըս-
տահ ենք որ Մասիսի խմբագիրը այս լուրն
առնելուն պէս մէկ չնջով ինքզինքը Պիրմանի
Թագաւորին դիրկը պիտի նետէ :

Արժանահաւատ անձերէ քաղելով Լէվանթ
Հէրալա զարմացմամբ կը հրատարակէ թէ՛
Ֆիլիպէի մէջ մին քաջը 4 դահեկանի իջնե-
լով , ինչո՞ւ Պօլսոյ մէջ ալ չէ տժանցած՝ մինչ-
դեռ 3 ժամու հեռաւորութիւն կայ այս եր-
կու քաղաքաց մէջ :

Մենք ալ Ֆիլիպէէն երկու օր առաջ եկող
Անտոն Ռըչտունիէն քաղելով տեղեկացանք
թէ՛ Ֆիլիպէի մէջ դառնան մին քաջը 8 զըշ-
և թէ Լէվանթին ըսածին պէս Կ. Պօլսէն
մինչև Ֆիլիպէ երեք ժամու ճամբայ չըլլա-
լով շողեկաւ քով 20 ժամու ճամբայ է եղեր :

Մէկ տողի մէջ երկու սխալ լուր հրատա-
րակել ապագայ Լէվանթէն զատ ուրիշ լրագ-
րապետի ուտելու ապուրը չէր :

... Խմբագիր .

Ձեր ազգօգուտ լրագրոյն մէջ 479 թուով հրատա-
րակած Տիկիմ մխրար եւ Օրիորդ Բեհեա , վերնադ-
րով յօդուածը կարդալով , նորա մէջ տեսայ ձեր ա-
նշառ ճշմարտախօսութեան ոգին , որով ուղեր էք
ինձ և ընտանեացս եղած անիրաւութիւնը հրատա-
րակելով , Օրթագիւղի Հայ Կաթողիկ հասարակու-
թեան Թագական Խորհրդոյ անդամները խրատել և
ժողովուրդը արթնցնել , այս գայթակղական ըն-
թացից վերայ : Արժաի որ բաւական տեղեկութիւն
հաւաքել էք այն դէպքին վրայօք , այսու ամենայ-
նիւ ինձ պարագ կը համարիմ ուղղել ձեզ ներկայս ,
որով կը համարձակիմ ձեր պատմած եղելութիւնը
ինչ ինչ պարագայներուն ճշմարտութիւն չեղած ը-
լալն ազգարարել , և այս միայն ի տէր ճշմարտու-
թեան : Արդ՝ նախ կ'ըսէք թէ՛ « Հիւանդին տէրը

քեհեային կը դիմէ որ տուն դայ և ստաւդէ տիկնոջ հիւանդ ըլլալը և ըստ այնմ իմօւխապէր տայ մինչդեռ և զեղութիւնը այնպէս չէ . այլ դատախազիս ստիպմամբը դռնէն հրամանագիր մը եկած է . տիկնոջ հիւանդութիւնը տեղւոյն միթարէն ստուգելու և այն ատեն քեհեան տուն դալով ստուգելէն վերջն ալ հակառակը 'ի դործ գրած է : Արկորդ քեհեային «գուցէ Տաճկերէն կարդալ և գրել չի գիտնալուն համար» ըստած . վասն զի վկայիւիք ստուգուած է որ քեհեան ինքն իսկ իմօւխապէրը գրել տուած աճծին որոշակի հրամայած է գրել որ տիկինը հիւանդ չ'է և թէ դատի փոխունստ տալու համար հիւանդ կը ձեւանայ , և որ աւելի ծանր է իմօւխապէրը գրող գրողիւրը կը հարցնէ քեհեային միթէ ինքը գրել տուած իմօւխապէրին պատասխանատուութիւնը վրան կ'առնէ : — Քեհեան կը պատասխանէ թէ իւր գիտնալու բանը չէ , և թէ իւր ըսածը ուղղակի պէտք է գրել :

Գանք հիմա՝ այն հարցմանը թէ ժողովրդեան հետ այսպէս վարուող քեհեա մը միթար մը և թաղական խորհրդոյ անդամ մը ինչ արժանաւորութիւն ունի իւր կոչման իւր պաշտօնին մէջ : Սոյն հարցմանը պատասխանը տալ ինձ չ'իյնար մի գուցէ իրենց բուն վայելուչ անուանց մէջ կողմնակցութեան ոգով սխալիմ . անոր համար այս մասին լուսխեամբ կ'անցնիմ :

Սակայն որպէս զի դոնէ դուք կարենաք ճիշդ դատողութիւն մը ընել այս անձանց վրայ , կը խոստանամ յաջորդ նամակներովս սոյն անձանց իրենց յանձնուած պաշտօնին մէջ քանի քանի անգամ ըրած անաեղի դործերը Զեղ հաղորդել հրատարակութեամբ 'ի զգուշութիւն անտարբեր ժողովրդեան և այսպիսի անարժան պաշտօնատեարց .

1875 6/18 Մայիս

Մանաս Հեթիմեան

ԳՕՆԹՐԱԹԼԸ ՆՇԱՆԱԾ ՄԸ

(Շարունակումն է 180)

4. Պէնտ . Հաղըրծը Օննիկ էֆէնտի պուպիր սէնէ դարձնուած , նիքեահատն էվլէլ մատմաղէլ Ակիւլիւնէնին 3 նէֆէր պիրատէրլէրինէ , պէշէր օնար լիրա մատչալ , պիրէր մէմուրիյէթ , վէ 3 նէֆէր դըզգարտաշարընա տա հալի վագիթի եէրինտէ պիրէր գօճա պուլմայա միւթէտհիւտ օլուր :

5. Պէնտ . Հաղըրծը Օննիկ էֆէնտի , մատ-

մաղէլ Ակիւլիւնէնէ լլէ նըշալը օլտուղու միւտաէթաէ , եէվմիյէ , եախօտ հէր նէ վագըթ հարճըդ իսթէնիլիւրսէ , պիւլա թէքեասիւլ վէ ահճէնին նէրէյէ սարֆ օլունտուղունու սիւվալէ տէյլ հագդը ճէսարէթի պիլէ օլմայարագ , թէտիյէ էթմէյէ պօրճըլ օլտուղու կիպի՝ շայէա մաթլուպ օլունան ահճէտէն պիր վուլ թէնդիլ էտէրսէ՝ իքի գաթը պօրճըլ օլաճագ օլուպ՝ եալընըգ թէճտիտի տգտտան սօնրա քէսէսի էլինտէ քէնտի քէյիլիէ հարճամայա սէրպէսթ օլտպիլէճէք տիր :

6. Պէնտ . Հաղըրծը Օննիկ էֆէնտի , սահաթ օլպիրպուլըքտան սօնրա էվէ կէլաիլի կէճէլէրտէ անլա վէ գաթան եէմէք եէմէյէ վէ սօֆրա գօտուրթմայա սէլահիյէթի օլմայաճագ տըր :

7. Պէնտ . Հաղըրծը Օննիկ էֆէնտի , մատմաղէլ Ակիւլիւնէյի պաշտան թըրնալնա դատար տօնաթմայը քէնտինէ վաղիֆէ էտինտիլի կիպի , կէրէք անասընըն վէ կէրէք պապասընըն , հաթտա պիւլիւք նինէսի վէ տէտէրինին սէնէտէ իքի գաթ՝ վէ պէսլէմէնին վէ աշճընըն վէ ուշագլարըն բուպասընը եարմաղա պօրճըլ օլաճագ տըր :

8. Պէնտ . Հաղըրծը Օննիկ էֆէնտի ագտը նիքեահատն սօնրա տաէթ օլտուղու կիպի մատմաղէլ Ակիւլիւնէյի քէնտի մահլաղըյըլա չըրամայաճագ տըր , հաթտա չըրամատըքտան պաշգա քէնտի մահլաղընը տէյիշթիրիպ , մատմաղէլ Ակիւլիւնէնին մահլաղընը թաշըմաղա մէճպուր վէ մէմուռն օլաճագ տըր :

9. Պէնտ . Հաղըրծը Օննիկ էֆէնտի , մատմաղէլ Ակիւլիւնէյի մէվիմին էյլէնճէլէրինտէն մահրում պրագմայարագ , անըն հէր էմրինէ քէօրքէօրընա թապի օլաճագ տըր :

10. Պէնտ Հաղըրծը Օննիկ էֆէնտի նիքեահ կիւնիւնէ տէկին , թէքմիլ այագ օյունլարընը էօյրէնիպ , վէ ֆրանսըզճայլա տրէպի վէ ֆարիսի լիսանըն լուղէթլէրինտէն հիշ տէյիլսէ 3000 տէն 5000 է դատար լուղէթ էղպէր-

լէյիպ, հանէսինէ թէշըիֆէ բաղպէթ պու-
յուրան զէվաթը քէմալի իհթիրաղլէ դա-
պուլէթմէյէ վէ հաթտա քանն իւզէրինտէ
շէօհրէթշիար պօղաթն պէթէլէրինտէն պաղը
ճիւմէլէրինի պօղաթն, միսաֆիրլէրին հու-
զուրունտա թէրէննիւմ էթմէյէ միւթէա-
հիւտ օլուր :

11. Հաղըրճը Օննիկ էֆէնտի, մատմաղէլ
Ահիւլիւնէ իլէ ագաը իղտիվաճ էյլէտիյի
վաղըթ էրմէնի նիքեաճը օլմաղա բաղը օլ-
տուղը կիպի միլլէթճէ մէօէլէլէրտէ մատ-
մաղէլ Ահիւլիւնէնին մէպտէսինէ խըղմէթ է-
տէճէք փունջտան պաշգա կաղէթա օգու-
մայաճագաթը : Շայէտ պու պէնտէ դարշը
կէլէճէք օլուրտա ճէզայի նագաթի օլարագ-
պիր լիրատան պին լիրայա դատար էօտէմէ-
յէ մէյտանը կէնիշ օլապիլէճէք տիր :

12. Խիւտա նէքէրտէ, հաղըրճը Օննիկ է-
ֆէնտի իշպու օն իքի պէնտի շամիլ գօնթ-
րաթօնուն պիր պէնտինէ, պիր հարֆընա,
պիր եաղըսընա դարշը պիր սույի հարէքէթ-
տէ պուլունուրտա՝ մատմաղէլ Ահիւլիւնէ իլէ
պիր սէնէ պիրլիքտէ իլամէթ էթտիկի իշին
դըղըն խամինէ խալէլ կէթիրմիշ կիպի 1565
լիրա էօտէմէյէ պօրճուլ օլաճագաթը, վէլ-
հասըլ հաղըրճը Օննիկ մատմաղէլ Ահիւլիւնէ-
նին աղաա դապուլէթմէյէ էսէրի օլուպ վա-
տէ խիթամընտա անընլա նիքեաճ օլաճագ-
աթը, փագաթ նիքեաճը կիւնիւնտէ ախէր
պիր գօնթրաթըն հիշ սուրէթինի կէօրմէյիպ
դապուլէտէճէք օլտուղունտան, պու պապ-
տէ մատմաղէլ Ահիւլիւնէ քէյֆի խթէրտէ
հաղըրճը Օննիկ էֆէնտիյի էվինտէն թարա
իլէ ախէր պիր քիմէյիլէ օթուրուպ դալգ-
մաղա հագգ ու սէլահիյէթի օլապիլէճէք տիր :

Իշպու գօնթրաթօ թարաֆէյնին հինսնիւ
րիզայիլէ դապուլ օլունուպ եէքտիկէրէ պի-
րէր նիւսիսէ իթա օլունմուշ տուր :

1875 մայիս 7

ԻՄՁԱ

Սամաթեա Մարմաղէլ Անէ-լէննի Օրոն-ճէն
Հաղըրճը Օննիկ աղա Ուրիէն-
վէֆիլի Մոթիւլպի
Հօն Յալիք Իւլիք օրմէն

— Գօնթրաթը տիննէտին ա՛, պաղ քի
պէյլէ քէլէրիլի էլտէն դալըրմայաթն :

— Օրաթընը գաբա եա՛, ճանըմ սէն պու
գօնթրաթը նա՞սըլ իմդալաթն, պու գօնթ-
րաթտա 12 պէնա վար, օն իքիսիտէ օնլարա
թարաֆ. սանա թարաֆ օլաճագա հիշ պիր
պէնտ եօղ, եագանը նա՞սըլ սըյըրահագաթն :

— Պա՛հ էյլէ պիր սըյըրաթմ քի շէյլէ
պէյլէ տէյիլ. մէյէր պու թարա գօնթ-
րաթլարտա քիշօլմաթըլ իշին գապուլէ մաք-
րուն տէյիլ իմիշ :

— Էյլէ ամմա, սէնտէն ճէզայի նագաթիյի
ալըրլար :

— Վէրէն օլուրտա ալմամաղըլ էթմէսին-
լէր, հաթտա էթտիկիմ մասրաֆլարը թալէպ
էթմէք իշին, Պապը Ալիյէ պէն պիր արղու-
հալ վէրտիմ :

— Նա՞սըլ, նա՞սըլ, է՛յ դըղա օլան մու-
հապպէթին նէ՞րտէ դալար :

— Դըղըն մուհապպէթի տէյիլ, ճէպտէ
պիր փարալար դալմաթը օնու պիրլիրիմ :

(Շարունակ)

... Խմբագիր Մամուլ Հանդիսի

Ըստ ձեր յայտարարութեան ճիշդ հանե-
լուկը լուծելով՝ գրասենեակ կը բերեմ և կը
պահանջեմ որ փաշէ քերթուածներէն խօս-
տացուած ՏՈՂԻԿԸ շնորհել բարեհաճիք :

Մնամ միշտ Ձերդ

ԿՐՊՈ

ԼՈՒԾՈՒՄՆ ՀԻՆ ՀԱՆՆԵԼՈՒԿԻ

Մամուլդ մէջ տպուած հանելուկ մը տեսայ.
Խալին զօրութեամբ ապրին ալ ես դտայ.
Նախ կաթուղիկոս էր, այժմ եպիսկոպոս.
Կորոյս ամեն քն ալ պիտի մնայ հոս :
Երբ խօստացուած Տղիք ԿրՊՈՅԻՆ յանձ-
նեցինք՝ շուէլ վաղելով ուրախութեամբ տ-
ուաւ և աներեւոյթ եղաւ :

ՈՒՅՏՈՒՐՄԱՍԻՕՆ

Կ. Վ. Ն. ին վրայ կարգացած դամբանա-
կան ճառս ինչպէս գտաւ, պատուելի,

— Սքանչելի, սակայն աւելի սքանչելի
պիտի բլար երբ այդ դամբանականը հան-
դուցեալը ողջ բլաւով ձեր վրայ կարգար .
գրաւ կը գնեմ որ զձեզ անդամ կը լացնէր :

— Ձեր աշակերտը բլաւէն վերջը կը հա-
ւատամ :

Ալֆ Էտերսինիզ մատմագէտ, գրգարթմա-
նըն շու գալան բարչասընը տա վերին :

— Չօդ չէյ, միւսիւ թօնկօ, սիզ սըղըր է-
թինի աղղընըզա գօյմաղըտընըզ, շիմաի
նա՛սըլ օլտուտա իչինտէ պօղուլույօրսուսուզ :

— Ահ մատմագէտ, շու սըղըր էթինին վի-
ճուտինի աիւնեատան գալաըրայըմ տէյի նէ՞
հալթ էտէճէյիմի պիլմէյօրում, Ալահ աշ-
դընա, պագըն, էյէր տահա քէօշէ պու-
ճագ ետրէրտէ գալմըշ սըղըր գըրընթըլա-
րը վարսա վերին եէյիմ քի պարէ գօգուսու
պիլէ գալմասըն :

Նէրէն աղըրյօր գուղում, զօրուն նէ-
րէտէ :

— Օնու պէն տէտիքտէն սօնրա, սէնին
ուսթալըղըն նէրտէ գալըր . հէքիմ տէյիւ-
միսին, սէն պիլ :

— Այօղուլ, չօճուգըղուլ պըրագ . պէն
հէքիմիմ, մինէճճիմ տէյիլիմ . նէրէնտէ աղ-
ըն վարսա սէյլէքի պիր ան էվվէլ չարէ-
սինէ պագալըմ :

— Տէմէյէճէյիմ իշթէ, ուսթա հէքիմ ի-
սէն վար սէն պուլ :

— Թամամ, էյլէ իսէ չաթտըք . . . էյ
բէք էյի, պաշըն աղըրտը՝ մը հիչ :

— Նէ՞ պիլէյիմ պէն, իշթէ մէյտանտա
տուրույօր պագ :

— Էյ նէֆէս ալըրգան պիր աղըր սըղը
տույա՛րմըսըն :

— Պանա սօրմա, սէն պիլիրսին :

— Պէ ա՛ դարտաշ, պաշընը սօրտում
« մէյտանտա տըր » տէտին, ճիլէրլէրին տէ
մէյտանտա տէյիլա՛, դաբալը գութու,
օնու տա սէն սէյլէ, կէրլէքտէն իչինտէ
կէօրէմէմ եա՛ :

— Էյ պէն կէօրիւրմիլիլիմ :

— Ճանըմ, հիչ տէյիլսէ սէն տույարսըն :

— Պէն տույարսամ սէնտէ օգուրսուն,
ինսանըն իչինտէ գա՛շ ալէաթ վար պիլիրսին :

— Պիլիրիմ, հագգըն վար ամմա, հասթա
տա հասթալըղըն թարիֆ էթմէլի քի՛ հէ-
քիմ տէտիլին իլլէթի ֆարգ էթսին :

— Պէն իլլէթիմի թարիֆ էթտիքտէն սօն-
րա կիտէր էղաճըյա ճըրչա իշիմի պիլթիրի-
րիմ . եօգսա սանա պիր լիրա վիլլիթա վէրի-
յօրսամ պէնի սէյլէթմէյէսին տէյի տիր :

* * *

Վագըթ կէչիրմէ, հօճա Սինեմ, Մայըսա
կիրտիք, քհնտինէ էյի պիր Քիւսէր էթ :

— Գարտա՛շ, պէնիմտէնիլէթիմ օ ամմա,
հալասը կայէթ կիւղէլ . այլըղը էհվէնճէ,
գալապալըղը աղ, սահիպինին կէօղիւ թօգ,
մահալլէնին սաթըճըլարը կայէթ ուճուղճու
վէ գօնշուլարը հալտէն աննար պիր Էանէ ա-
րայօրում :

— Ալահը սէն, արգասընը պօլլամա, էյօ-
լէ պիր Քիւսէրանէ պուլուրսան՝ պանա տա հա-
պէր վէր քի, օրթագըլաշը գօնթրաթ էտիպ
սահիպի իլէ պաղլանալըմ :

ՄԱՅԻՍ ԹԷՐԹԻՊԻ

(Շէշմէլէ ԷԼԷ)

Ձայըֆ գատընլար վէ էրքէքլէր շիշման-
լամագ իսթէտիքլէրի հալտէ՛ իւք էվվէլ կիւն-
տէ պիր չէյրէք գատար . եօլ եիւրիւմէլի, պա-
տէհու եարըմ սահաթ գատար գարնը իրի
պիր գիւրէ սարըլըպ տուրմալը տըրլար :
Պու թէրթիպ տօքթօռ թարհօնուն իճատը
օլուպ՝ Մայիս հիթամընա գատար կէրէք եօ-
լու վէ կէրէք գիւրէ սարըլմայը պիրէր չէյ-
րէք արթըրմագ կայէթ էլղէմ տիր :

Դիւր պօշ օլտուղու հալտէ մուղայրըր վու-
դու պուլաճայրնտան սույա կայէթ տըգ-
դաթ լազըմ տըր հա' . . .

(Զարեհ էլն)

Կէրէք նիսա վէ կէրէք էրքէք թայիֆէսի-
նին կայէթ շիշման դըմը՝ պիրաղ զայրփլա-
նըպ՝ հաֆիֆ զարիֆ օլմադ իչին՝ Մանղումէ-
նին միլիէլէրինի օգուսալը տըրլար վէ եա-
հուտ պու թէրթիպլէտէ մուվաֆֆադ օլուն-
մազսա՝ Գաֆֆէն ինչէթը խայրիյէ իլէ պիր
դըղա եահուտ պիր էրքէյէ ալեադա իթմէ-
լի տիրլէր :

Փունջուն՝ հէր հավատիսի ալթընտա վէր-
տիի երաւը ադըլ զայրփլըղընա պիրապիր
թէրթիպ օլտուղունտան պու թէրթիպի գուլ-
լանանլարըն լըլէյէ թահվիլ օլաճաղը շիմտի-
տէն իթմար խտերիղ :

(Սեփէ էլն էլն)

Միլէթճէ մէսէլէլէր սինիրէ թօգունուր
շէյլէր օլտուղունտան, սէյլէշմէքտէն, իշիթ-
մէքտէն իղթինապ էյլէմէլի :

(Սեփէ էլն էլն)

Թրամիլէյ աքսիօնլարընտան պիր չօղունու
մուսդա կիպի ճէպտէ սադլամալը . շայէտ
պու թէրթիպ կէճ թէէսիր էտէրսէ, Շիր-
քէթի հայրիէնին Գէլէթ թապիր օլունան
վաբօրլարա բաքիպէն էվլէլճէ Պէյիւքտէ-
րէյէ սօնրատա քէօփրիյէ աղիմէթ էյլէ-
մէլի :

(Գաֆֆէ էլն էլն)

(Շօսէ) Թապիր օլունան սօդադլարըն օր-
թա եէրինտէն եէօրլմէք գալլի իլէ կիւն-
տէ պիր դաշ սահաթ տօլաշմալը վէ պու
թէրթիպ քէաֆի օլմազսա, քէօփրիւ պու-
շընտաքի ֆէլլահլարըն սաթ տըղը Գաֆֆէ
վիղտէն պիր իքի տիլիմ աճ գարնընա եութ-
մալը :

(Իշիթ էլն էլն)

Եէնի ճամիտէ արապ գառընլարըն եա-
բըպ սաթ տըղը տօլմալարըն, կէնէ եէնի ճա-
միտէքի տըղըհալճը քեաթիպլէրին սադաշ-

լայըն էրքէն սօլուգ ալմամաճասընա եութ-
տուքլարընը սէյր էթմէլի :

Պու թէրթիպ պին թէճրիւպէյլէ դա-
պուլ օլունմուշ օլուպ, հաթտա ֆրանսա է-
քըսքօղիսիօնունտան Յ տտէթ միտալ վէրլի-
միշ տիր :

(Գաֆֆէ էլն էլն)

Տօքթօս Տօն Գարլօսուն, սօն տէֆա օ-
լարադ՝ քէնտի ասադլրինէ օգուսալը
նութքունու հալալըպ սահաթտա պիրէք
ֆիլճան իլմէլի :

Գալլընտան սադընմալը

Հալիսինտէն սադընմալը :

Շիրանիլի :

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ(1)

ՆՈՐԱՀԱՍՏԱՏ

ՈՒՄԻԲԻՆԱԼԱՆ

ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԳԻՃԵՐՈՐԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿՈՐԵԱՅ

ԲԵՐԱ ԲԱՆԿԱԼԹԻ ՄԵՃԻՏԻՅԷ ՓՈՂՈՅ

ԹԻԻ ՏՅ

1870 թուականէն ի վեր Բերայի Բանկալթի թա-
ղը խիստ փառաւոր եւ գեղեցիկ գիշերօթիկ եւ ցե-
րեկօրեայ Երկսեռ վարժարան մը բացած եմք մեր
սեպհական ստացուածքը եղած գեղեցկաշէն յարկի
մը մէջ եւ մեր վերատեսչութեանը տակ . անկախ
Յղգային ո եւ է պաշտօնական միջամտութենէ :

Թէպէտեւ մինչեւ ցարդ աննդհատ ու յարատեւ
կերպով կը շարունակեմք յիշեալ վարժարանը, որոյ
արդիւնաւորութեանը բացարձակ վկայ են բազմա-
թիւ ծնողք, որոց գոհունակութիւնն ու շնորհա-
կալութիւնն եւս ամէն ժամանակ վայելելու պա-
տիւն ունեցած եմք . եւ սակայն փորձառութեամբ
նկատեցինք որ մի եւ նոյն յարկի տակ երկու սե-
ռէ խառն աշակերտ դասուին այնչափ պատշաճա-

(1) Սույն ազգարարութեան տաճկերէն թարգ-
մանութիւնը յետագայ թերթով պիտի հրատարա-
կեմք :

Ծ. Խ.

ւոր չէ՝ որչափ եւ խնամք ու աշխուրհ հակողութիւնք եւս ըլլան : Նկատելով միանգամայն որ վարժարանիս մէջ աշակերտութեանց համար խիստ նեղ եւ փոքր սենեակ մը հազիւ կրցած էինք յատկացնել , որով բնականաբար ծնողք կատարելապէս դո՛ւ չէին կրնար ըլլալ . որոշեցինք աղջկանց համար նոր եւ առանձին վարժարան մը բանալ , եւ մեր սեպհական դպրոցը միայն մանչ տղոց յատկացնել :

Ռուբինեան օրիորդաց այս նոր վարժարանը բացուած է 1873 մայիս ամսոյ 1 էն . գեղեցիկ եւ օդաւետ դիրքով քարուկիր շէնքի մը մէջ բաւական ընդարձակ պարտեզով : Ամեն պատրաստութիւնք տնտեսած եւ վարժարանին ներքին վիճակը կատարելապէս բարելաւ ու յառաջագէ՛մ ընելու համար , ամէն հոգ ու խնամք տարուած են :

Այն ամէն օրգեսէր ծնողք որք կը վախճաքին իրենց զաւակունքը սոյն վարժարանը դրկել , կը հրաւիրուին մեր սեպհական Ռուբինեանց մանչ տղոց վարժարանը՝ ուր բաց ի հինգ չարթի եւ ուրբաթ օրերէ , ամեն առաւօտ ներկայ կը գտնուիմք մինչ ի կէս օր :

Վարժարանս բաց ի ցերեկօրեայ աշակերտութիւնքէ կընդունի նաեւ դիւերօթիկ աշակերտութիւն , որոց ընդունելութեան պայմանքն եւ ուսման ելիքը ի ստորեւ նշանակեալ են :

ՊԱՅՄԱՆՔ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ

1. Վարժարանս երկու մասերու բաժնուած է , Նախալրթարան եւ Ուսումնարան :
2. Նախալրթարանի աշակերտութեանց համար պիտի վճարուի ամսական 1 արծաթ մէճիտ :
3. Ուսումնարանի աշակերտութեանց համար 2 արծաթ մէճիտ :
4. Վճարումները միշտ կանխիկ կըլլան :
5. Առանց սւսման պարապելու՝ միայն ձեռագործ եւ կար սորվիլ ուզողք՝ պիտի վճարեն 1 արծաթ մէճիտ :
6. Դաշնակ սորվիլ ուզող աշակերտութեանց բաց ի դպրոցական թոշակէ ամսական մէկ ու կէս արծաթ մէճիտ պարտին վճարել :
7. Գիշերօթիկ աշակերտութեանց համար տարեկան է 30 Օսմ ոսկի՝ եռամսեայ կանխիկ վճարելի :
8. Դպրոցական պիտոյք՝ գիրք , թուղթ եւն ծնողաց կվերաբերի . բաց եթէ ուզեն դպրոցէն կը արուի , այն ատեն ամսական 1 քառթ մէճիտ ծաղկոցի , 2 քառթ մէճիտ ուսումնարանի աշակերտութեանց համար պիտոյց գին կը վճարուի :
9. Նախալրթարանի մէջ 3 էն մինչեւ վեց տա-

րեկան աշակերտութեանց կրնան ընդունուիլ . ծաղկոցի աշակերտաց համար բացառութիւն ըլլալով , մանչ տղայք ալ պիտի կրնան ընդունուիլ . եւ եթէ ծաղկոցի տարիքը լրացնեն այնուհետեւ մեր մանչ տղայոց դպրոցը պիտի վերադարձնուին :

11. Այս վարժարանը բնաւ վաքանս չունի ուրիշ վարժարանաց նման , այլ ամառնային տաք ամսոյ մէջ դասատուութիւնք դադրելով , միայն իբր զբօսանք գծադրութեան , ձեռագործի , դաշնակի եւ այս տեսակ դասերով պիտի պարապին աշակերտութեան օրը քանի մը ժամ , եւ փնայեալ ատենները՝ տօթ ժամանակին վարժարանին մէջ , իսկ զով ատեն վարժարանէն դուրս եւ երբեմն պարտիզին մէջ պիտի զբօսնուն :

11. Աշակերտութեանց՝ բաց ի հիւանդութենէ ուրիշ որ եւ է պատճառաւ դպրոցէն բացակայ գտնուած ատենին իրենց ամսական թոշակներէն բնաւ դեղջ չընդունուիր :

12. Նորեկ աշակերտութեան մը եթէ ամսոյն 13 էն յառաջ դպրոց եկած ըլլայ՝ ամբողջ թոշակ , իսկ եթէ ամսոյն 13 էն վերջը՝ քիչս թոշակ պիտի վճարէ :

ՈՒՍՄՈՒՆՔ.

13. Նախալրթարանի աշակերտութեանց պիտի ուսանին . Հայերէն՝ դիր ձանցնալ , հեզել եւ ընթեռնուլ . գեղագրութիւն՝ այբուբէն գրել ի տախտակ , թուադիտութիւն՝ վարժութիւն միաւոր եւ տասնաւոր թուոց . Տերունական աղօթք . գծադրութեան եւ ձեռագործի սկզբունք :

14. Ուսումնարանի աշակերտութեանց պիտի ուսանին , Հայերէն ընթերցանութիւն առողանութեամբ . ուղղագրութիւն . Հայերէն լեզու , Դաղդիւրէն . թուաբանութիւն , աշխարհագրութիւն , պատմութիւն Ս. Գրոց եւ Ազգային . գծադրութիւն , գեղագրութիւն Հայկական եւ Եւրոպական . անտեսական դիտութիւն . դաշնակ , Հայկական ձայնադրութիւն , կար , ձեւ , եւ ձեռագործ իւր ամէն ճիւղերով :

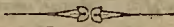
Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզողը կըրնայ դիմել առ Տեսչութիւն վարժարանիս , եւ տեսնել տարիներու վրայ բաժնուած վարժարանիս ընդարձակ ուսմանց բրօքրամը :

1873 մայիս 1
Բերա Բանկալթի

ԱՄԲՐՈՍԻՍ Վ. ՌՈՒԲԻՆԵԱՆ
Տէր եւ վերատեսուչ
Ռուբինեան կրկին վարժար.

ՏՈՒԹՅՈՐ Մ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Փարիզի Բժշկութեան Վարժարանին մէջ իր ուսմունքը տւարտած և վկայականն ըստացած ի Պօլիս վերադարձած է . այժմ իւր բնակութիւնը հաստատած է ի Ղալաթիա , Հայոց եկեղեցւոյ փողոց թիւ 12 տունը , ուր պատրաստ է ամէն օր մինչև կէս օր հիւանդ ընդունիլ , և երեքշաբթի օրերն ալ ձրի դարմանել :

ԳԱՂՏՆԻ ԱԶԳԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բարեկամ .

Տեւորէմքեզ արհեստին մէջ ունեցած յաջողակութիւնդ . ետքի կը թողում , իրաւ շատերուն անծանօթ , սակայն իմ Մէփիստոս փէլիս ակնարկէն վերստացած չես :

Լսեցի որ ասկէ երեք շաբաթ յառաջ Օրթագիւղի մէջ իմ ազնիւ բարեկամներէս մէկէն պատուաւոր անձի մը անուամբ եօթը մէծիա և մէկ քնաթ սկիւ բրցուցեր ես և բրցունելէդ ի վեր մէյմալ Օրթագիւղ ոտք չես կոխեր :

Նայէ՛ , քու չունեցած պատիւդ պաշտպանելով քեզի գաղտնի կերպով կազդարարեմ կոր և մինչև հինգ անգամ ալ ազդարարելով քեզի մէօհլէթ կուտամ կոր . այդ ստակը ամբողջապէս տիրոջը հատուցանելու ես , կամ եթէ ուղղակի իր տիրոջը յանձնելու երես չունիս , թաշ վէրտիվէնի գազինօն Մանուկ աղային յանձնէ , որպէս զի շուտ մը իր տեղը վերադարձնէ :

Բայց եթէ այս գաղտնի ազդարարութեան ակտն չի կախելով պատուէրս չի կատարես , գիտցած ըլլաւ , իմ վարպետ վանեցիս , որ այն ատեն ի զգուշութիւն սլոյց , անունդ , տեղդ յակննէ յանուանէ պիտի հրատարակեմ յայտնի ազդարարութեամբ :

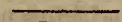
Ի Լ Ա Ն

Եւրօլատա վաղը ՏԱՂ ՀԱՄԱՄԸ գարւը-ճասընըն Դեմի վէ Կեմի-Կոստալարընըն մէվսի-

մի օլտուղու ճիհէթլէ , համամը մեղքիւրաէ թէշրիֆ իտէճէք ղէվաթըն հէր նէվի մէքիւլաթ վէ մէշրուպաթը էհվէն ֆիյաթլա պուլաճագլարը իլան օլունուր :

Ի Լ Ա Ն

Սիրքէճի իսկէլէսինտէ տէմիրճի մաղաղալարը իթթիսալինտէ պուլունան մաղաղատա սօպա վէ մաթպալս իչին Բարաիֆ վէ Նիու-Բասթըլ մատէն քէօմիւրիւ սաթըլմադտա օլուպ , թէշրիֆէ րաղպէթ պուլուրան ղէվաթըն հէր հալտէ խօշնուտ օլաճագլարը իլան օլունուր :

ՀԱՄԱՌՕՏ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԲՆԱԿԱՆ , ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ , ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

Ս. Երուսաղիմայ վանուց տպարանէն 'ի լըյս ընծայուած այս դասագիրքը կը ծախուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով , ողջ ստակ 7 զուրուշ :

Կը ծախուի Երուսաղէմայ փոխանորդարանը և մայրաքաղաքիս հայ գրավաճառաց քով ի գին 7 զրուշ :

Մամուլ իւրաքանչիւր շրջանը 52 օրինակ է :

Ստորագրութեան տեղն է Պօլիս , Զինճիրլի խան վերի յարկ թիւ 18 :

Գուրս երթալիք թերթից փոստայի ծախքը առնողին վրայ է :

Շրջանին գինը դահեկան կանխիկ	60
Կիսաշրջանը » »	30
Մէկ թիւ փարայ	50
Ծանուցման տողն է դահեկան	2

ՇԱՐԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ

ԳԼՈՐԳ Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. Դ. Պարտիզպանեան Էնճնկ :

ԲԻԶԱ-ՓԱՇԱ ԻԱՆՇԹԻԻ 3